

Oahppoplána – sámegiella nubbingiellan,

sámegiella 3

Sámediggi mearridan láhkaásahussan 08.11.2019 Sámediggi mearridan
eksámenortnega 10.08.2020

Gusto 01.08.2020 rájes

Fága birra

Fága relevánsa ja guovddáš árvvut

Sámegealla nubbingiellan, sámegealla 3 lea giellafága ja guovddáš fága gulahallamii, kulturipmárdussii, oahppahábmemii ja identitehtaovddideapmái. Fága galgá leat mielde ohppiid dahkamin sámegeallagin. Oahpahus galgá buot ohppiide, maddái ohppiide geat ožžot gáiddusoahpahusa, addit sámegeall gelbbolašvuoda nana giellaoahppomodeallaiguin. Fága galgá leat mielde ohppiide addimin positiivvalaš iešgova ja oadjebas identitehta sámegeallagin, ja leat mielde ovddideamen sin gullelašvuoda iežaset giellaservodahkii, Sápmaí, ja globála eamiálbmotservodahkii. Sámegealla gelbbolašvuoda rahpá uvssaid ja addá vejolašvuodaid priváhttaeallimis ja bargoeallimis, ja oahppit besset atnit iežaset mánggagielalaš ja mánggakultuvrralaš gelbbolašvuoda našuvnnalaččat, riikkaidgaskaččat ja álgoálbmotoktavuodain.

Buot fágat galget leat mielde duohtandahkamin oahpahusa árvovuodu. Sámegealla nubbingiellan, sámegealla 3 vuodđun galget leat sámi árvvut, sámi kultuvra ja árbediehtu. Fága galgá buktit ipmárdusa sámi albmanahhtinvugiide ja muitalanárbevieruide ja sámi girjjálašvuhtii ja gielalaš girjáivuhtii. Gielalaš ja dáiddalaš albmanahhtinvuogit ja suokkardeaddji ja kreatiivvalaš oahppandoaimmat galget ohppiide addit vejolašvuoda ovddidit beroštumi, dutkanhálu ja hutkanmovtta. Sámegealla nubbingiellan, sámegealla 3 galgá leat mielde dahkamin ohppiid oadjebas giellageavaheaddjin, geat máhttet iežaset sámegeallamáhtuin jurddašit, hábmet oaiviliid, gulahallat ja oktavuodaid čatnat earáide. Oahppit galget beassat vásihit ahte sámegealla mahttin lea resursan sihke skuvllas ja servodagas.

Guovddášelemeanttat

Sámástit

Oahppit galget juo álggu rájes beassat iluin sámástit. Sii galget beassat njálmmálaččat albmanahhtit ja geahččaladdat iešguđetlágan oktavuodain. Oahppit galget máhttit guldalit, ipmirdit ja atnit girjás njálmmálaš giela ságastallamiin, gulahallamiin ja ovttasdoaimbamiin. Sii galget muitalit ja presenteret heivvolaš vugiiguin iešguđetlágán autenttalaš gulahallandilálašvuodain, sihke spontána ja ráhkkanahhttojuvvon

Lohkan ja čállin

Oahppit galget lohkat ja hábmet teavsttaid. Sii galget lohka bokte oahppat ja ovddidit lohkanmovtta. Teavsttat galget leat čadnojuvvon ohppiid dáláigái, ja dáláiggi ja vássánaiggi sámi kultuvrii ja muitalanárbevirru. Sii galget teavsttaid čállit mat gulahallet.

Giella vuogádahkan ja vejolašvuohtan

Oahppit galget šaddat oadjebas giellageavaheaddjit mat hálddašit iešguđetlágán gulahallanvugiid. Sii galget ovddidit gelbbolašvuođa guovddáš jietnadeamis ja sátnesojaheamis, riehtačállimis ja gielalaš struktuvrrain. Oahppit galget sáhttit atnit heivvolaš giellaoahppanstrategiijaid ja digitála resurssaid.

Fágaidrasttideaddji fáttát

Álbmotdearvvasvuohta ja eallimis birgen

Sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, lea fágaidrasttideaddji fáddá álbmotdearvvasvuohta ja eallimis birget dan birra mo giella sáhtta leat identitehtaovddideaddjin, ja dan birra mo oahppit ovddidit posiitiiva iešgova ja oadjebas identitehta sámegeielagin. Dat sáhtta ohppiide addit gullelašvuođadovddu ja oktavuodadovddu.

Demokratiija ja mielborgárvuoha

Sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, lea fágaidrasttideaddji fáddá demokratiija ja mielborgárvuoha dan birra mo iešguđet sámi servodagat oktiibuot gártet girjás Sápmin iešguđetlágán ealáhusaiguin, árbevieruiguin, kultuvrrain ja gielain. Fága lea mielde ohppiid dahkamin eanet diđolažžan das ahte albmanahhtinvuogit, njálmmálaš muitalusat ja girjjálašvuohta addet perspektiivaid ja ipmárdusa dasa ahte máilmmi sáhtta dulkot ja ipmirdit mángga láhkai.

Guoddevaš ovdáneapmi

Sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, lea fágaidrasttideaddji fáddá guoddevaš ovdáneapmi dan birra mo oahppit sáhttet reflekeret dan hárrái mo olmmoš, biras ja servodat váikkuhit nubbi nubbái, ja mo dan oaidná sámegeielain, sámi teavsttain ja girjjálašvuođas ja máilmmigovas.

Vuodđogálggat

Njálmmálaš gálggat

Njálmmálaš gálggat sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, lea earáiguin sáhttit gulahallat guldalemiin, ipmirdemiin, muitalemiin ja searvamiin ságastallamiidda. Ovdáneapmi vuolgá das ahte gálggaid máhttit geavahit álkes árgabeaivválaš oktavuodain dasa ahte aktiivvalaččat sáhttit searvat eanet ahte eanet kompleaksa guldalan- ja ságastandilálašvuođaide. Dat mielddisbukta ahte atná dađistaga stuorát sátneriggodaga ja eanet gielalaš struktuvrraid.

Máhttit čállit

Máhttit čállit sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, lea máhttit gulahallat čálalaččat. Ovdáneapmi vuolgá álkes sániid ja cealkagiid máhttimis čállit dasa ahte plánet, hábmet ja divodit iešguđetlágan teavsttaid mat leat ulbmilii, sisdollui, mediumii ja vuostáiváldái heivehuvvon. Dat mielddisbuktá ahte atná dađistaga stuorát sátneriggodaga, ahte hálddaša dađistaga váddásit grammatihkalaš njuolggadusaid ja gielalaš struktuvrraid, ja ahte atná strategiijaid, veahkkeneavvuid ja gállduid heivvolaš vugiin.

Máhttit lohkat

Máhttit lohkat sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, lea ipmirdit iešguđetlágan teavsttaid sisdoalu. Ovdáneapmi vuolgá sániid, cealkagiid ja álkes teavsttaid máhttimis lohkat dasa ahte máhttit lohkat ja ipmirdit iešguđetlágan teavsttaid mánggalágan hámiin ja ulbmiliiguin, maiddá teavsttaid main leat logut, sturrodagat ja áige- ja mihttoovttadagat. Dat máksá ahte ipmirda dađistaga eanet sániid, dajahusaid ja gielalaš struktuvrraid ja ahte geavaha strategiijaid ja veahkkeneavvuid heivvolaš vugiin

Digitála gálggat

Digitála gálggat sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, lea máhttit geavahit digitála reaidduid, mediaid ja resurssaid giellaoahppamis ja gulahallamii njálmmálaččat ja čálalaččat. Ovdáneapmi vuolgá digitála reaidduiguin stoahkamis ja geahččaladdamis dasa ahte iešheanalaččat máhttit digitála resurssaid atnit dađistaga eanet suokkardeapmái ja máhtu viežžamii ja ovtastuvvon buktagiid ráhkadeapmái. Dasa gullá maid dieđuid dulkon ja árvoštallan ja digitála árvoštallannávcca ovddideapmi.

Gealbomihttomearit ja árvoštallan

Gealbomihttomearit ja árvoštallan 1. dássi

Gealbomihttomearit 1.dási maŋjel

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit sániid ja dajaldagaid iežas ja lagasbirrasa birra.
- ságastallat govaid, teavsttaid ja birrasa birra
- mitalit iežas ja lagasbirrasa birra
- guldalit iešguđetlágan albmanahttimiid nugo luđiid, lávlagiid, rollaid ja spealuid ja sámi mitalusaid ja kreatiivalaččat bargat daiguin
- suokkardit giellajienaid, stávvaliid, giellaelemeanttaid ja ritmmaid ja kreatiivalaččat bargat daiguin

- lohkat teavsttaid ja responderet daidda
- čállit sániid, cealkagiid ja oanehis teavsttaid

Dađistaga árvoštallan

Oahpahus galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuođa fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuođa sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, 1. dásis go guldalit, lohket ja besset čájehit ahte ipmirdit go besset geahččaladdat gielain, ja go oahpes gulahallandilálašvuodain atnet sániid ja dajaldagaid vai ipmirduvvojit.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahusa ja oahppanhálu arvosmahttit mánggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit besset lihkadit, geavahit dáidduideaset, suokkardit ja imaštallat ja leat kreatiivvalaččat. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3. Gelbbolašvuođa vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid orrot máhttimin, ja maid máhttet buorebut go ovdal. Oahpaheaddji galgá oaivadiid viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit go galget sámásttit oahppat.

Gealbomihttomearit ja árvoštallan 2. dásis

Gealbomihttomearit 2. dási maŋjel

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit sániid ja dajaldagaid oahppi árgabeaivvis ja lagasbirrasis
- ságastallat ja mitalit dáhpáhusaid ja plánaid birra
- čilget ja presenteret oahpes fáttáid
- guldalit ja lohkat teavsttaid ja sámi mitalusaid ja kreatiivvalaččat bargat daiguin
- čállit oanehis teavsttaid main leat dieđut, mat mitalit ja mat jerret
- geavahit čielga jietnadeami ja áddehahti sátnesojaheami ja cealkkastruktuvrra

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde oahpu ja gelbbolašvuođa ovddideamen fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuođa sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, 2. dásis go guldalit ja lohket teavsttaid ja buktet mearkkašumiid daidda, go ságastallamiin váldet sáni vurrolagaid ja lonohallet dieđuid, ja go barget teavsttaiguin ja ráhkadit teavsttaid mat gulahallet.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahusa ja oahppanhálu arvosmahttit mánggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit besset leat aktiivvalaččat, suokkardit ja leat kreatiivvalaččat. Oahpaheaddji ja oahppit

galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Oahppit galget beassat geahččaladdat. Gelbbolašvuoda vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid orrot máhttimin, ja maid máhttet buorebut go ovdal. Oahpaheaddji galgá oaivadiid viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit viidásit giellaohppui ja sámasteapmái oahpes ja ođđa gulahallandilálašvuodain.

Gealbomihttomearit ja árvoštallan 3.dássi

Gealbomihttomearit ja árvoštallan 3.dássi maŋjel

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit iešguđetlágán sániid ja dajaldagaid beroštumiid ja astoáiggi birra
- ságastallat ja mitalit vásáhusaid ja plánaid birra
- suokkardit ja ovdanbuktit iešguđetlágán fáttáid
- guldalit ja lohkat teavsttaid ja kreatiivvalaččat bargat daiguin
- suokkardit sámi girjjálašvuoda ja ságastallat dan birra
- čállit teavsttaid main leat dieđut, mat mitalit ja mat jerret
- Geavahit heivvolaš sátnesojahemiid ja cealkkaráhkadusaid

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde oahpu ja gelbbolašvuoda ovddideamen fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuoda sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, 3. dásis go guldalit ja lohket teavsttaid ja lonohallet dieđuid daid birra, go čuovvulit earáid oaiviliid ságastallamiin, ja go ráhkadit oktilaš teavsttaid mat gulahallet.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahusa ja oahppanhálu arvosmahttit maŋggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit besset suokkardit, leat kreatiivvalaččat ja mielain govahallat. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Oahppit galget beassat geahččaladdat. Gelbbolašvuoda vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid orrot máhttimin, ja reflekteeret iežaset fágalaš ovdáneami hárrái. Oahpaheaddji galgá oaivadiid viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit njálmmálaš ja čálalaš viidásit giellaoahpahallamis oahpes ja ođđa gulahallandilálašvuodain.

Oppalaš árvoštallan

Oppalašárvosátni maŋjel 3.dási guoská loahpaárvoštallamii maŋjel 10.ceahki

Oppalašárvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuoda sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, go oahpahuš loahpahušvo maŋŋel 3. dási. Oahpaheaddji galgá plánat ja láchit dili nu ahte oahppit besset mángga láchkai, iešguđetge oktavuodain čájehit iežaset gelbbolašvuoda mas ipmárdus, reflekšuvdna ja kritihkalaš jurddašeapmi leat oassin. Oahpaheaddji galgá bidjat ovttá árvosáni sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuoda vuodul maid oahppi lea fágas čájehan.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 4. dássi

Gealbomihttomearit 4. dási maŋŋel

Oahpahuš mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit mánggabealat sániid ja dajaldagaid bargoeallima ja sámi ealáhusaid birra
- searvat ságastallamiidda relevánta oaiviliiguin, gažaldagaiguin ja vástádusaiguin
- presenteret fágalaš fáttáid
- guldalit ja lohkat sámi girjjálašvuoda ja kreatiivvalaččat bargat dainna
- lohkat teavsttaid ja gávdat relevánta dieđuid dain
- dieđuid juohkit, mitalit ja válddahit njálmmálaččat ja čálalaččat
- guldalit sámegeielaid ja ságastallat daid birra
- geavahit riehtačállima, sátnesojaheami, cealkkastruktuvrra ja teakkastruktuvrra guovddáš njuolggadusaid

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde oahpu ja gelbbolašvuoda ovddideamen fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuoda sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, 4. dásis go servet ságastallamiidda, go lohket, go gávdat ja viidasit gaskkustit dieđuid mat leat teavsttain, ja go ráhkadit njálmmálaš ja čálalaš teavsttaid mat lea oktilaččat ja gulahallet.

Oahpaheaddji galgá diktít ohppiid váikkuhit oahpahuš ja oahppanhálu arvosmahttit mánggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit besset praktihkalaččat bargat, suokkardit ja leat kreatiivvalaččat. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Oahppit galget beassat geahččaladdat. Gelbbolašvuoda vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid sii orrot máhttimin, ja reflekteret iežaset fágalaš ovdáneami hárrái. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidasit oahppama birra ja heivehit oahpahuš nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit njálmmálaš ja čálalaš viidasit giellaoahpahallamis oahpes ja ođđa gulahallandilálašvuodain.

Oppalaš árvoštallan

Oppalašárvosátni maŋŋel 4. dási guoská loahppaárvoštallamii maŋŋel Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmaid.

Oppalašárvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuođa sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, go oahpahus loahpahuvvo maŋŋel 4. dási. Oahpaheaddji galgá plánet ja láchit dili nu ahte oahppit besset máŋgga láchkai, iešguđetge oktavuodain čájehit iežaset gelbbolašvuođa mas ipmárdus, reflekšuvdna ja kritihkalaš jurddašeapmi leat oassin. Oahpaheaddji galgá bidjat ovttá árvosáni sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuođa vuodul maid oahppi lea fágas čájehan.

Gealbomihttomearit ja árvoštallan 5. dássi

Gealbomihttomearit 5. dási maŋŋel

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit máŋggabealat sániid ja dajaldagaid sámi kultuvrra ja árbevieruid birra
- álggahit, doalahit ja loahpahit ságastallamiid
- presenteret vuohkkasit iešguđetlágan fáttáid
- suokkardit ja kreatiivvalaččat bargat sámi sátnevádjasiiguin ja mitalusaiguin
- guldalit ja lohkat teavsttaid ja ságastallat daid birra
- dieđuid juohkit, mitalit, válddahallat ja iežas jurdagiid albmanahttit njálmmálaččat ja čálalaččat
- guldalit eará sámegeielaid ja buohtastahttit iežas gielain
- geavahit riehtačállima, sátnesojaheami, cealkkastruktuvrra ja teakstastruktuvrra njuolggadusaid

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde oahpu ja gelbbolašvuođa ovddideamen fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuođa sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, 5. dásis go servet oahpes ja ođđa gulahallandilálašvuođaide gos ráhkadit iešguđetlágan njálmmálaš ja čálalaš teavsttaid, ja go lohket ja ságastallet teavsttaid birra.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahusa ja oahppanhálu arvvosmahttit máŋggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit besset bargat praktihkalaččat ja kreatiivvalaččat, suokkardit ja fuomášit. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Oahppit galget beassat geahččaladdat. Gelbbolašvuođa vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid orrot máhttimin, ja reflekeret iežaset fágalaš ovdáneami hárrái. Oahpaheaddji galgá oaivadi

viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit iešguđetlágan njálmmálaš ja čálalaš teavsttaid ovddideapmái.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 6. dásii

Gealbomihttomearit 6.dási maŋjel

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit máŋggabealat sániid ja dajaldagaid mat gusket áigeovuodilis dáhpáhusaide ja sámi kultuvrii ja árbevurui
- searvat spontána ja plánejuvvon ságastallamiidda
- guldalit ja lohkat čáppagirjjálašvuoda teavsttaid ja áššeteavsttaid ja ságastallat daid birra
- dieđuid juohkit, mitalit ja ákkastallat njálmmálaččat ja čálalaččat
- plánet ja hábmet iešguđetlágan teavsttaid heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostáiváldái
- geavahit máhtu riektáčállima, sátnesojaheami ja cealkkastruktuvrra ja teakstastruktuvrra birra barggus iežas njálmmálaš ja čálalaš teavsttaiguin

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde oahpu ja gelbbolašvuoda ovddideamen fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuoda sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, 6. dásis go servet oahpes ja ođđa gulahallandilálašvuodaide gos ráhkadit iešguđetlágan njálmmálaš ja čálalaš teavsttaid ja heivehit giela sisdollui, ulbmilii ja vuostáiváldái.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahusa ja oahppanhálu arvosmahttit máŋggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit barggus besset fuomášit ja suokkardit. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Oahppit galget beassat geahččaladdat. Gelbbolašvuoda vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid orrot máhttimin, ja reflekeret iežaset fágalaš ovdáneami hárrái. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit iežaset njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuoda viidásit ovddideapmái fágas.

Oppalaš árvvoštallan

Oppalašárvvosátni maŋjel 6. dási guoská loahppaárvvoštallamii maŋjel Jo2 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmaid.

Oppalašárvvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuoda sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, go oahpahus loahpahuvvo maŋjel 6. dási.

Oahpaheaddji galgá plánet ja láchčit dili nu ahte oahppit besset mángga láchkai, iešguđetge oktavuodain čájehit iežaset gelbbolašvuoda mas ipmárdus, reflekšuvdna ja kritihkalaš jurddašeapmi leat oassin. Oahpaheaddji galgá bidjat ovtta árvosáni sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuoda vuodul maid oahppi lea fágas čájehan.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 5. ja 6. dássi Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii fidnofágalaš oahppoprográmmat

Gealbomihttomearit Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii fidnofágalaš oahppoprográmmaid maŋŋel

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit mánggabealat sániid ja dajaldagaid sámi kultuvrra ja árbevieruid birra
- álggahit, doalahit ja loahpahit ságastallamiid
- presenteret vuohkkasit iešguđetlágan fáttáid
- ságastallat sámi sátnevádjasiid ja muitalanárbevieruid birra ja kreatiivvalaččat bargat daiguin
- guldalit ja lohkat teavsttaid ja ságastallat daid birra
- dieđuid juohkit, muitalit, válddahallat ja iežas jurdagiid albmanahttit njálmmálaččat ja čálalaččat
- guldalit eará sámegeielaid ja buohtastahttit iežas gielain
- geavahit riehtačállima, sátnesojaheami, cealkkastruktuvrra ja teakstastruktuvrra njuolggadusaid
- geavahit mánggabealat sániid ja dajaldagaid áigeguovdilis dáhpáhusaid birra ja sámi kultuvrra ja árbevieruid birra
- searvat spontána ja plánejuvvon ságastallamiidda
- guldalit ja lohkat čáppagirjjálašvuoda teavsttaid ja áššeteavsttaid ja ságastallat daid birra
- dieđuid juohkit, muitalit ja ákkastallat njálmmálaččat ja čálalaččat
- plánet ja hábmet iešguđetlágan teavsttaid heivehuvvon sisdollui, ulbmilii ja vuostáiváldái
- geavahit máhtu riehtačállima, sátnesojaheami ja cealkkastruktuvrra ja teakstastruktuvrra birra barggus iežas njálmmálaš ja čálalaš teavsttaiguin

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde oahpu ja gelbbolašvuoda ovddideamen fágas. Oahppit čájehit ja ovddidit gelbbolašvuoda sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3, Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii go saret oahpes ja ođđa gulahallandilálašvuodaide gos ráhkadit iešguđetlágan njálmmálaš ja čálalaš teavsttaid ja heivehit giela sisdollui, ulbmilii ja

vuostáiváldái.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahusa ja oahppanhálu arvosmahttit máŋggabealálaš bargovugiiguin gos oahppit barggus besset fuomášit ja suokkardit. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3. Oahppit galget beassat geahččaladdat. Gelbbolašvuoda vuodul maid oahppit čájehit, sii galget beassat mitalit maid sii orrot máhttimin, ja reflekteret iežaset fágalaš ovdáneami hárrái. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidasit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset rávvagiid geavahit iežaset njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuoda viidasit ovddideapmái fágas.

Oppalaš árvoštallan

Oppalašárvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuoda sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, go oahpahus loahpahuvvo maŋgel Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii. Oahpaheaddji galgá plánat ja láchčit dili nu ahte oahppit besset máŋgga láchkai, iešgudetge oktavuođain čájehit iežaset gelbbolašvuoda mas ipmárdus, reflekšuvdna ja kritihkalaš jurddašepmi leat oassin. Oahpaheaddji galgá bidjat ovttá árvosáni sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3, njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuoda vuodul maid oahppi lea fágas čájehan.

Árvvoštallanortnet

Oppalašárvosátni

Maŋgá 3. dási, 10. ceahki: Ohppiin galgá leat okta oppalašárvosátni sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3.

Maŋgá 4. dási, Jo2 fidnofágalaš studerensuorggi: Ohppiin galgá leat okta oppalašárvosátni sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3.

Maŋgel 6. dási, Jo3 studerenráhkkanahatti oahppoprográmmaid: Ohppiin galgá leat okta oppalašárvosátni sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3.

Maŋgel 5. ja 6. dási, Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii: Ohppiin galgá leat okta oppalašárvosátni sámegeallas nubbingiellan, sámegealla 3.

Eksámen ohppiide

Maŋgá 3.dási, 10.ceahki: Oahppi sáhtta vuorbáduvvot njálmmálaš eksámenii, sámegealla 3, oktan ráhkkanansiin. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat.

Maŋŋá 4. dási, Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmaid: Oahppi sáhtta vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii, sámegeiella 3, oktan ráhkkanansiin. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat.

Maŋŋá 6. dási, Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmaid: Oahppi sáhtta vuorbáduvot čálalaš eksámenii, sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásahas. Oahppi maid sáhtta vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii, oktan ráhkkanansiin. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat.

Maŋŋá 5. ja 6. dási, Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii: Oahppi sáhtta vuorbáduvot čálalaš eksámenii, sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásahas. Oahppi maid sáhtta vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii, oktan ráhkkanansiin. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat.

Eksámen privatistaide

Maŋŋá 3. dási, 10. ceahki: Geahča gustovaš ortnega rávisolbmuid vuodđoskuvlaoahpahussii

Maŋŋá 4. dási, Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmaid: Privatista galgá váldit njálmmálaš eksámena sámegeielas nubbingiellan, sámegeiella 3. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat. Fylkkasuohkan mearrida galgá go privatisttain leat ráhkkananoassi báikkálaččat mearriduvvon eksámenis.

Maŋŋá 6. dási, Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmaid: Privatista galgá váldit čálalaš eksámena, sámegeiella nubbingiellan, sámegeielas 3. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásahas. Dasa lassin galgá privatista váldit njálmmálaš eksámena. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat. Fylkkasuohkan mearrida galgá go privatisttain leat ráhkkananoassi báikkálaččat mearriduvvon eksámenis.

Maŋŋá 5. ja 6. dási, Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii: Privatista galgá váldit čálalaš eksámena, sámegeiella nubbingiellan, sámegeielas 3. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásahas. Dasa lassin galgá privatista váldit njálmmálaš eksámena. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat. Fylkkasuohkan mearrida galgá go privatisttain leat ráhkkananoassi báikkálaččat mearriduvvon eksámenis.